

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.07.2017
Avaldamismärge: RT I, 27.12.2016, 4

Välja kuulutanud
Vabariigi President
22.12.2016 otsus nr 44

Ravikindlustuse seaduse ja sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 14.12.2016

§ 1. Ravikindlustuse seaduse muutmine

Ravikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

2)paragrahvi 3 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kindlustatud isikutel on võrdsed õigused ja võimalused ravikindlustushüvitiste saamiseks, kui käesolevas seaduses ei sätestata teisiti.”;

3)paragrahvi 8 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kindlustatud isiku kindlustuskaitse peatub ühe kuu möödumisel isiku eest Maksu- ja Tolliametilt saadud andmete kohaselt sotsiaalmaksu miinimumkohustuse ulatuses sotsiaalmaksu deklareerimata jätmisest sotsiaalmaksuseaduse § 9 lõike 1 punktis 4 sätestatud tähtpäevaks.”;

4)paragrahvi 25 lõike 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) täiskasvanu hambaproteesihüvitis;”;

5)paragrahvi 25 lõike 4 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 27 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Täiskasvanu hambaproteesihüvitis makstakse välja käesolevas seaduses sätestatud tingimustel, sõltumata teenuse osutamise kohast.”;

7)paragrahvi 27 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

8)paragrahvi 29 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Haigekassa võtab vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustuse üle kalendriaastaks kehtestatud piirmäära ulatuses. Nimetatud piirmäära ei kohaldata käesoleva seaduse § 33 lõikes 2 sätestatud juhul.”;

9)paragrahvi 29 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Lisaks lõikes 2 sätestatule võtab haigekassa vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse üle hambaraviteenuse osutamiseks meditsiinilisel näidustusel vajaliku anesteesia teenuse eest vastavalt tervishoiuteenuste loetelus sätestatud tingimustele.”;

10)paragrahvi 29 täiendatakse lõigetega 2²ja 2³järgmises sõnastuses:

„(2²) Haigekassa võtab hambaproteesiteenuse eest tasu maksmise kohustuse üle kolme aasta kohta kehtestatud piirmäära ulatuses:

1) vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult, kellele on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud töövõimetuspension või vanaduspension või kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime;

2) üle 63-aastaselt kindlustatud isikult.

(2³) Käesoleva paragrahvi lõikes 2²sätetatud piirangut ei kohaldata käesoleva seaduse § 33 lõikes 2 sätestatud juhtudel.”;

11)paragrahvi 30 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kindlustatud isiku omaosalus on tervishoiuteenuse piirhinna osa, mille tasumise kohustust ei võta üle haigekassa. Kõigi kindlustatud isikute omaosalus on ühesuurune ega tohi ületada 50 protsenti tervishoiuteenuse piirhinnast, kui käesolevas seaduses ei sätestata teisiti. Vältimatu abi osutamisel omaosalust ei rakendata.”;

12)paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Isikule, kellelt haigekassa võtab hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustuse üle käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohaselt, ei rakendata tervishoiuteenuste loetelus sätestatud kindlustatud isiku omaosaluse määra.”;

13)seadust täiendatakse §-ga 33¹järgmises sõnastuses:

„§ 33¹. Vähemalt 19-aastase kindlustatud isiku hambaraviteenuse hüvitis

(1) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega:

1) nende hambaraviteenuste loetelu, mille eest haigekassa võtab tasu maksmise kohustuse üle vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult muul kui käesoleva seaduse § 33 lõikes 2 sätestatud juhul;

2) vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult talle osutatud hambaraviteenuse eest kalendriaastas ülevõetava tasu maksmise kohustuse piirmäära;

3) vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult, kellele on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud töövõimetuspension või vanaduspension, kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime, kes on üle 63-aastane, rase või alla üheaastase lapse ema või kellel on tekkinud talle osutatud tervishoiuteenuse tagajärjel suurenenud vajadus saada hambaraviteenust, talle osutatud hambaraviteenuse eest kalendriaastas ülevõetava tasu maksmise kohustuse kõrgendatud piirmäära;

4) nende käesoleva lõike punktis 3 nimetatud tervishoiuteenuste loetelu, mille osutamise tagajärjel võib tekkida suurenenud vajadus saada hambaraviteenust.

(2) Hambaraviteenuse osutamisel isikule, kellelt haigekassa võtab hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustuse üle käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 3 alusel kehtestatud kõrgendatud piirmäära ulatuses, rakendatakse tervishoiuteenuste loetelus sätestatud kindlustatud isiku omaosalust kuni 15 protsenti.

(3) Kui haigekassa ei võtnud vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult kalendriaastas hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustust üle piirmäära või kõrgendatud piirmäära ulatuses, siis järgmises kalendriaastas haigekassa ülevõetava tasu maksmise kohustuse piirmäära ei suurendata.”;

14)paragrahvi 33¹lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) käesoleva seaduse § 29 lõikes 2² nimetatud kindlustatud isikult talle osutatud hambaproteesiteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise piirmäära kolme aasta kohta.”;

15)paragrahvi 33¹ täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui haigekassa ei võtnud kindlustatud isikult kolme aasta jooksul hambaproteesiteenuse eest tasu maksmise kohustust üle kolme aasta kohta kehtestatud piirmäära ulatuses, siis järgmise kolmeaastase ajavahemiku jooksul haigekassa ülevõetava tasu maksmise kohustuse piirmäära ei suurendata.”;

16)seadust täiendatakse §-ga 33²järgmises sõnastuses:

„§ 33². Haigekassa õigused vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult talle osutatud hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmisel

(1) Haigekassa võib teha käesoleva seaduse § 33¹ lõike 1 punktide 2 ja 3 alusel kalendriaasta kohta kehtestatud vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise piirmäära ületava osa kohta kindlustatud isikule ettekirjutuse koos hoiatusega ja nõuda hüvitise piirmäära ületavas osas tagasi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on haigekassal õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.”;

17) paragrahv 33² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 33². Haigekassa õigused vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult talle osutatud hambaraviteenuse ja hambaproteesiteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmisel

(1) Haigekassa võib teha käesoleva seaduse § 33¹ lõike 1 punktide 2 ja 3 alusel kalendriaasta kohta kehtestatud vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise piirmäära ületava osa kohta kindlustatud isikule ettekirjutuse koos hoiatusega ja nõuda hüvitise piirmäära ületavas osas tagasi.

(2) Haigekassa võib teha käesoleva seaduse § 33¹ lõike 1 punkti 5 alusel kolme aasta kohta kehtestatud vähemalt 19-aastaselt kindlustatud isikult hambaproteesiteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise piirmäära ületava osa kohta kindlustatud isikule ettekirjutuse koos hoiatusega ja nõuda hüvitise piirmäära ületavas osas tagasi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on haigekassal õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.”;

18) seadust täiendatakse §-ga 37¹ järgmises sõnastuses:

„§ 37¹. Vähemalt 19-aastasele kindlustatud isikule hambaraviteenuse osutajaga ravi rahastamise lepingu sõlmimise tingimused

(1) Haigekassa sõlmib kindlustatud isikult käesoleva seaduse § 29 lõikes 2 sätestatud hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks hambaraviteenuse osutamise tegevusluba omava tervishoiuteenuse osutajaga vähemalt kolmeaastase tähtajaga ravi rahastamise lepingu.

(2) Kui haigekassal ei ole hambaraviteenuse osutajaga kehtivat ravi rahastamise lepingut, sõlmitakse temaga käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud leping üheaastase tähtajaga. Ravi rahastamise lepingu tähtaega pikendatakse vähemalt kaheks aastaks, kui tervishoiuteenuse osutaja ei ole lepingu kehtivuse esimese aasta jooksul lepingutingimusi rikkunud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ravi rahastamise lepingus lepitakse kokku järgmised tingimused:

- 1) lepingu tähtaeg;
- 2) tervishoiuteenuse kvaliteedi tagamise tingimused ja haigekassa poolt nende üle järelevalve tegemise kord;
- 3) nende tervishoiutöötajate nimekiri, kelle osutatud tervishoiuteenuste eest tasu maksmise kohustus üle võetakse, ning selle nimekirja muutumisest teatamise ja haigekassaga kooskõlastamise kord;
- 4) tähtaeg, mille jooksul peab tervishoiuteenuse osutaja esitama haigekassale informatsiooni kindlustatud isikule osutatud tervishoiuteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise kohta;
- 5) juhtumid, millal pooltel on õigus leping ühepoolselt lõpetada, lepingut muuta või lepingu täitmine osaliselt või täielikult peatada;
- 6) ravijärjekordade ja osutatud teenuste kohta haigekassale andmete esitamise sagedus ja esitatavate andmete koosseis;
- 7) tervishoiuteenuse osutaja aruandluse kohustuse ja kindlustatud isikute kohta andmete esitamise kohustuse ulatus, andmete koosseis ning andmete esitamise tähtaeg ja kord;
- 8) lepingupoolte vastutus lepingu rikkumise korral;
- 9) muud tingimused, mis on vajalikud ravikindlustusraha efektiivse ja otstarbeka kasutamise tagamiseks.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud ravi rahastamise lepingule ei kohaldata käesoleva seaduse § 36 lõikeid 4–4² ja § 37.”;

19) paragrahv 37¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 37¹. Vähemalt 19-aastasele kindlustatud isikule hambaravi- ja hambaproteesiteenuse osutajaga ravi rahastamise lepingu sõlmimise tingimused

(1) Haigekassa sõlmib kindlustatud isikult käesoleva seaduse § 29 lõigetes 2 ja 2² sätestatud hambaraviteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks hambaraviteenuse osutamise tegevusluba omava tervishoiuteenuse osutajaga vähemalt kolmeaastase tähtajaga ravi rahastamise lepingu.

(2) Kui haigekassal ei ole hambaravi- või hambaproteesiteenuse osutajaga kehtivat ravi rahastamise lepingut, sõlmitakse temaga käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud leping üheaastase tähtajaga. Ravi rahastamise lepingu tähtaega pikendatakse vähemalt kaheks aastaks, kui tervishoiuteenuse osutaja ei ole lepingu kehtivuse esimese aasta jooksul lepingutingimusi rikkunud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ravi rahastamise lepingus lepitakse kokku järgmised tingimused:

- 1) lepingu tähtaeg;

- 2) tervishoiuteenuse kvaliteedi tagamise tingimused ja haigekassa poolt nende üle järelevalve tegemise kord;
- 3) nende tervishoiutöötajate nimekiri, kelle osutatud tervishoiuteenuste eest tasu maksmise kohustus üle võetakse, ning selle nimekirja muutumisest teatamise ja haigekassaga kooskõlastamise kord;
- 4) tähtaeg, mille jooksul peab tervishoiuteenuse osutaja esitama haigekassale informatsiooni kindlustatud isikule osutatud tervishoiuteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise kohta;
- 5) juhtumid, millal pooltel on õigus ühepoolset leping lõpetada, lepingut muuta või lepingu täitmine osaliselt või täielikult peatada;
- 6) ravijärjekordade ja osutatud teenuste kohta haigekassale andmete esitamise sagedus ja esitatavate andmete koosseis;
- 7) tervishoiuteenuse osutaja aruandluse kohustuse ja kindlustatud isikute kohta andmete esitamise kohustuse ulatus, andmete koosseis ning andmete esitamise tähtaeg ja kord;
- 8) lepingupoolte vastutus lepingu rikkumise korral;
- 9) muud tingimused, mis on vajalikud ravikindlustusraha efektiivse ja otstarbeka kasutamise tagamiseks.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud ravi rahastamise lepingule ei kohaldata käesoleva seaduse § 36 lõikeid 4–4² ja § 37.”;

20)paragrahvi 38 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

21)paragrahvi 47 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Täiendava ravimihüvitise arvutamisel ei võeta arvesse haigekassa tasutud summasid, samuti tasutud omaosaluse alusmäära ja summasid, mis ületavad piirhinda või hinnakokkuleppes märgitud hinda, ning kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seaduse § 35¹ lõikes 2 nimetatud isiku poolt samas lõikes nimetatud näidustuse korral sama paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud määruks loetletud toimeaineid sisaldavate ravimite eest tasutud summasid.”;

22)paragrahvi 51 lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) alla 12-aastase lapse või alla 19-aastase puudega kindlustatud isiku põetamine;”;

23) paragrahvi 54 lõike 1 punkt 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1¹) 80 protsenti alla 3-aastase lapse või alla 16-aastase puudega lapse hooldamise korral, kui hooldav isik ise on haige või hooldavale isikule osutatakse sünnitusabi, haige perekonnaliikme kodus põetamise ning alla 12-aastase lapse või alla 19-aastase puudega kindlustatud isiku põetamise korral;”;

24)paragrahvi 55 lõike 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kalendripäeva keskmise tulu arvutamisel ei võeta arvesse sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõike 1 punktide 1–3, 3³ ja 6–15 ning lõigete 1¹ ja 1² alusel riigi, valla, linna või loomeliidu makstavat sotsiaalmaksu.”;

25)paragrahvi 59 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hoolduslehe alusel on kindlustatud isikul õigus saada hooldushüvitist alla 12-aastase lapse või alla 19-aastase puudega kindlustatud isiku põetamise korral kuni 14 kalendripäeva ja teiste perekonnaliikmete kodus põetamise korral kuni seitse kalendripäeva.”;

26)paragrahvi 62 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Haigekassa nõuab tööandjalt tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punkti 6 alusel 100 protsendi ulatuses makstud hüvitise ja nimetatud paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel 70 protsendi ulatuses arvutatud hüvitise vahe.”;

27)paragrahv 63 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 63. Täiskasvanu hambaproteesihüvitis

Isikule, kellele on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud töövõimetuspension või vanaduspension või kellele on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime, ja üle 63-aastasele kindlustatud isikule üks kord kolme aasta jooksul makstava hambaproteesihüvitise määra ning maksmise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

28)paragrahvid 65 ja 66 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 65. Täiskasvanu hambaproteesihüvitise alusdokumendid

Täiskasvanu hambaproteesihüvitise saamiseks vajalike dokumentide loetelu ja neis sisalduvate andmete koosseisu ning dokumentide esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 66. Täiskasvanu hambaproteesihüvitise seotus ajavahemikuga

(1) Kui kindlustatud isikul ei tekkinud kolmeaastase ajavahemiku jooksul õigust saada täiskasvanu hambaproteesihüvitist osaliselt või täies ulatuses seetõttu, et kindlustatud isik ei kandnud hüvitatavaid kulusid või kandis neid hüvitatavast määra vähem, siis saamata jäänud hüvitise või hüvitise saamata jäänud osa võrra järgmise kolmeaastase ajavahemiku hüvitist ei suurendata.

(2) Kindlustatud isikule makstakse §-s 63 nimetatud hambaproteesihüvitist, kui nimetatud hambaraviteenust on isikule osutatud samas paragrahvis viidatud kolmeaastase ajavahemiku jooksul.”;

29)paragrahvid 63, 65 ja 66 tunnistatakse kehtetuks;

30)paragrahvi 89 täiendatakse lõigetega 18 ja 19 järgmises sõnastuses:

„(18) Ravimite puhul, mis on kindlustatud isikule väljastatud enne 2017. aasta 1. juulit, kohaldub haigekassa täiendava ravimihüvitise suuruse arvutamisel kuni 2017. aasta 30. juunini kehtinud ravikindlustuse seaduse redaktsioon.

(19) Enne 2017. aasta 1. juulit osutatud hambaraviteenuste eest makstakse täiskasvanute hambaraviteenuse hüvitist välja kuni 2017. aasta 30. juunini kehtinud ravikindlustuse seaduse redaktsiooni alusel juhul, kui avaldus hüvitise saamiseks on esitatud hiljemalt 2017. aasta 1. oktoobriks. Kindlustatule 2017. aastal võimaldatavate hambaraviteenuse hüvitiste summa kokku ei ületa käesoleva seaduse § 33¹lõike 3 alusel kehtestatud hambaraviteenuse hüvitise kõrgendatud piirmäära. Haigekassa kannab hüvitise kindlustatud isiku või tema poolt määratud kolmanda isiku arveldusarvele hiljemalt 2018. aasta 25. jaanuariks.”;

31)paragrahvi 89 täiendatakse lõigetega 20 ja 21 järgmises sõnastuses:

„(20) Enne 2018. aasta 1. jaanuari osutatud hambaproteesiteenuse eest makstakse täiskasvanu hambaproteesihüvitist välja kuni 2017. aasta 31. detsembrini kehtinud ravikindlustuse seaduse redaktsiooni alusel juhul, kui teenuseosutaja esitab koondarve või kindlustatud isik esitab avalduse hiljemalt 2018. aasta 31. jaanuariks.

(21) Käesoleva seaduse § 29 lõikes 2²sätetatud hambaproteesiteenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmisel võtab haigekassa arvesse 2017. aasta 31. detsembrini kehtinud ravikindlustuse seaduse redaktsioonis sätestatud isikule kolme aasta kohta makstavat täiskasvanu hambaproteesihüvitist, mis on isikule juba välja makstud või mida ta taotleb vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 20. Kindlustatud isiku suhtes enne 2018. aasta 1. jaanuari alanud kolmeaastase ajavahemiku arvestus jätkub kuni selle ajavahemiku lõpuni.”.

§ 2. Sotsiaalmaksuseaduse muutmine

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 6 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3³järgmises sõnastuses:

„3³) kaitsevæteenistuse seaduse § 56 lõike 1 punkti 1 tähenduses ajateenistuse lõpetanud isiku eest kaks kuud ajateenistusest vabastamise päevast arvates, välja arvatud juhul, kui tema eest makstakse või ta ise maksab sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 või käesolevas paragrahvis sätestatud muul alusel või kui ta on kindlustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 alusel;”;

2)paragrahvi 7 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Sotsiaalmaksu määr käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 3¹, 3², 3³, 6, 6¹, 8, 9, 11, 13 ja 15 sätestatud juhtudel ning töötuskindlustuse seaduses sätestatud töötuskindlustushüvitiselt on 12 protsenti maksustatavalt summalt.”.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2017. aasta 1. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 5, 7, 10, 14, 15, 17, 19, 24, 29 ja 31 ning § 2 jõustuvad 2018. aasta 1. jaanuaril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees